

Radi bi odgovarjali na konkretna vprašanja

Intervju z Gregorjem Štibernikom, direktorjem Zavoda IPF

Dnevnik, 08.06.2009

Avtor: Mojca Pišek

Prejšnji teden je 30 glasbenikov, združenih v Slovensko unijo glasbenih ustvarjalcev (SUGU) napovedali kolektivni izstop iz Zavoda za uveljavljanje pravic izvajalcev in proizvajalcev fonogramov Slovenije (IPF), s čimer naj bi mu odrekli pravico, da jih kot kolektivna organizacija še naprej zastopa. IPF so očitali tudi netransparentno in neučinkovito poslovanje ter nepripravljenostjo na komuniciranje, v izstopno izjavo pa so zapisali tudi, da IPF v njihovem imenu »od države terja denar, ki ga nato izvajalci nikoli ne prejmemo.« Za odgovore na očitke smo zaprosili direktorja zavoda IPF Gregorja Štibernika.

Kaj bi za IPF pravzaprav pomenil kolektivni izstop skupine glasbenikov?

Prav je, da je vprašanje v pogojniku, saj do danes ni še nihče izstopil. Sicer pa jim z izstopom sorodne pravice ne bi ugasnile. Zavod IPF bi jih kot kolektivna organizacija še naprej zastopal, saj to določa zakon. So pravice, ki se uveljavljajo zgolj kolektivno, kakršna je pravica npr. do priobčitve, ki se ji nikakor ne moreš odpovedati. Sami bodo najverjetneje izstopili le kot člani IPF. Če bodo.

Razlika med imetniki sorodnih pravic in člani IPF?

Torej, Zavod IPF je po zakonu dolžan uveljavljati pravice vseh imetnikov pravic, ne glede na to ali so člani ali ne, prav tako ima vsak imetnik pravic pravico do vpogleda v poslovanja zavoda, člani pa poleg tega še sodelujejo v skupščini izvajalcev, volijo in so lahko voljeni.

Vam odstop članov zbjia kredibilnost, kar naj bi bil namem Sugu?

Do današnjega dne ni še nihče izstopil in dvomim, da bo. Sicer pa tretjina podpisnikov izjave o napovedanem izstopu tako ali tako ni članov IPF. Tudi če bi vsi podpisniki izstopili bi Zavod IPF ostal brez slabih 2% članov. Zgodbo o kredibilnosti naj si ustvari vsak sam.

SUGU vam očita izogibanje komuniciranju.

Z mano kot direktorjem se nihče iz SUGU nikoli ni želel sestati. Trije člani in en upravičenec so preko odvetniške pisarne, ki sicer zastopa tudi Združenje SAZAS, zahtevali vpogled v dokumentacijo, in sicer so zahtevali tisto, ki je tako ali tako vsem dostopna na naši internetni strani: letna poročila, sklepe skupščin, poročila revizorjev ipd. V mesecu in pol dokumentacije niso dvignili. Na sedežu zavoda jo imamo še vedno pripravljeno in čakamo, da pridejo ponjo. Lansko leto smo dobili tri prošnje upravičencev za vpogled v število predvajanj skladb in upravičenci niso našli nepravilnosti. Prav tako nismo še nikoli

dobili pritožb katerega izmed upravičencev glede konkretnih delitev zbranih sredstev. Kot mi je znano, pritožb na naše delovanje s strani upravičencev ni dobil niti Urad za intelektualno lastnino.

Od kje torej sum, da so v poslovanju IPF nepravilnosti?

Ne vem. Sicer pa me nekako ne mine občutek, da se z izjavami o nepravilnostih, ki jih ni, ne skuša diskreditirati le Zavoda IPF, temveč glasbene sindikate in vsa druga delujoča interesna združenja glasbenikov. Vse to verjetno z namenom, da bi si pridobili večjo besedo in pomen pri spremembah zakona. Če se spomnite, smo lahko v medijih brali napotke nekaterih gospodarskemu ministru, pa o tem, kako g. Erjavca in g. Jurija niso prepričali. Verjetno se skuša z ustanavljanjem nove organizacije pridobiti v preteklih letih zapravljen ugled SAZAS-a. Prav to je bil razlog, zakaj je ena od strank koalicije že pred letom dni napovedovala in nato sprožila pobude za spremembe ZASP. Z grobo diskreditacijo vseh ostalih najverjetneje nekateri skušajo pridobiti glavno besedo pri oblikovanju avtorskega zakona. Situacija je jasna vsakomur, ki je videl fotografije s tiskovne konference, na kateri sedita predsednik UO SAZAS in OZAP. Tudi komentarji na forumih kažejo na to, da so pozorni bralci spregledali igro. Navsezadnje pa to niti ni stvar, zaradi katere bi se moral kot direktor Zavoda IPF pretirano razburjati. Je pa vsekakor stvar presoje glasbenikov, da bodo kamenčke, ki so se nabrali v preteklih letih, sestavili v smiseln mozaik.

Zakaj se torej pripeti, da dobi nek glasbenik kot avtor glasbe več denarja kot od javnega priobčevanja in zakaj na drugi strani dobi več denarja založnik kot sam glasbenik?

Denar, ki ga zbira IPF, se deli izvajalcem, ki jih je na posnetkih, v večini primerov vsaj dvakrat več, kot avtorjev. Ob tem velja poudariti, da je izvajalski delež le 50% od celotnega zneska, ki ga deli Zavod IPF, saj so do drugih 50% po zakonu upravičeni proizvajalci fonogramov.

Tisti, ki glasbo izdajo v samozaložbi, dobijo od zbranega 50% kot proizvajalci fonograma, njihov izvajalski delež pa je enak drugim izvajalcem, ki so sodelovali pri posnetku. Torej le lahko nek glasbenik kot samozaložnik samo eden, kot izvajalec - dirigent pa izvajalski del nadomestila deli še z ostalimi udeleženci na posnetku: s producentom, instrumentalisti, pevci...

Kaj pa menite o primerjavi prihodkov od IPF in prihodkom od knjižničnega nadomestila?

Temu se reče globoko nepoznavanje zakonodaje in različnih vrst pravic. Eno je namreč avtorska pravica, drugo so sorodne. Knjižnično nadomestilo je avtorsko nadomestilo, kot izvajalec nihče ne dobi tega nadomestila, ker ga je nemogoče dobiti, saj se ne zbira. Na COBISS lahko vsak pogleda, koliko knjižničnega nadomestila je kdo dobil. Navedba g. Predina me ja napeljala, da sem tudi sam preveril in ugotovil, da so od vseh podpisnikov le trije prejeli denar iz tega naslova. Verjetno bo treba napake v sistemu razdeljevanja prej iskati pri knjižničnih nadomestilih, kot pri zavodu IPF.

Člani SUGU so kot sum za domnevno nepravilno poslovanje IPF navajali tudi komercialno uspešnost nekaterih članov. Ali polni koncertni urniki glasbenikov nujno pomenijo tudi veliko število javnih predvajanj?

Mnoge mednarodne raziskave kažejo, da prodajna uspešnost ni sorazmerna s predvajanjem na radijskih postajah. Tudi veliko koncertov ne pomeni veliko predvajanj. Uspešna prodaja pa ne zagotavlja veliko koncertov. To ve vsak od nas, ki se je kadarkoli ukvarjal z glasbo. Kar pa se nadomestil tiče: potrebno je namreč ločiti, da so za živo izvajanje izvajalci plačani od organizatorja, za avtorje na koncertih v živo pa

zbira prispevke Szas. Zavod IPF z izvedbami v živo nima nič. Mi zbiramo sredstva od predvajanj na javnih krajih, v lokalih, na radijskih postajah itd. Tak primer je prodajno in po številu nastopov sodeč izjemno uspešen projekt Eroika, ki pa kljub prodajni uspešnosti ni med najbolj predvajanimi. Verjamem, da so v primeru Eroike avtorji od SAZAS in izvajalci od organizatorjev prireditelj prejeli znatna sredstva. Vendar ponovno: s prodajo fonogramov, plošč in koncerti v živo Zavod IPF nima nič. Od Zavoda IPF so in bodo prejeli toliko, kot bomo zbrali v njihovem imenu iz naslova uporabe fonogramov.

Zavod IPF ničesar ne taji, saj za to nima razlogov, rabimo pa konkretna vprašanja, da lahko damo konkretne odgovore tistim, ki morda dvomijo v naše delovanje. Za vsakega upravičenca imamo odgovor, zakaj je dobil pet evrov, 2000 evrov, prav tako imamo za vsakega proizvajalca fonogramov odgovor, zakaj je dobil deset ali morda 50.000 evrov. Vsem imetnikom želim, da bi dobili čim več, a dobijo toliko, kolikor v njihovem imenu zberemo. Po porastu zbranih prispevkov smo bili lani tretja kolektivna organizacija na svetu.